

למשנת רבותינו הקדושים זיע"א

אבנים טובות

מאוצר המנוצח של תורת רבותינו הקדושים

ויאמן העם וישמעו (ט)

לקט בעניני האמונה

בטחון (א)

לרצות כרצון ה'

פעם אחת, כשהרה"ק רבי שלמה מקארלין זיע"א נסע על הר גבוה ומשופע מאד, החלה העגלה לרוץ ולרדת מראש ההר, היא נסעה בסיבובי ההר במהירות, ונראה היה שהעגלה עומדת להתהפך על צידה, והסתכל לצד השני כדי להציל את עצמו. כשהעגלה התייצבה התחיל לשוב בתשובה, ואמר איך יכולתי להתנהג נגד רצון הבורא יתברך, הלא אם רצונו יתברך היה שנתהפך, איך אני יכול לעשות פעולה נגד רצונו?! לאחר מכן, כשהעגלה נסעה במישור התהפכה, ועקב כך נפצע רבינו. נענה ואמר אל הנוסעים אתו, זהו העונש על שרציתי לפעול נגד רצונו יתברך בעת שירדנו מההר!

(מאורי שש)

בני ישיבה חוץ מדרך הטבע

בביקורו של רבינו מרן אדמו"ר רבי אברהם אלימלך מקארלין זיע"א הי"ד בישיבת רבי מאיר בעל הנס, אמר להרה"ח ר' מתת' סנדברג ז"ל ממנהלי הישיבה, שהשי"ת מתנהג עם בני הישיבה חוץ מדרך הטבע, כמו שהם עוזבים בתייהם ומפקירים הכל בשביל התורה (תלמידי הישיבה היו שוהים בה כל ימות השבוע ולא חוזרים לבתייהם, דבר שלא היה קיים בישיבות אחרות בארץ ישראל).

(כתבי הרה"ח ר' מנשה הכהן רוזנבלד ז"ל)

בכל אשר תעשה

חסיד אחד מדובראווין שהיה מוכר משקים, בקש ממרן אדמו"ר אור ישראל מסטאלין זיע"א שיסכים לו לעשות בית חרושת משכר, והוא זצ"ל לא הסכים לו, פעם אחת בהיותו בדובראווין בא לפניו עוד בשאלתו זה והשיב לו בזה הלשון: בודאי למדת את הגמרא של פריקה וטעינה, בכך תדע כי השי"ת הוא פורק וטוען לכל איש יהודי, אבל כמו הדין "עמו" ולא ישיב איש בחיבוק ידים ויבקש אשר השי"ת ישלח לו פרנסה, כי זה לא מגדר האמונה והבטחון, "וברכתיך בכל אשר תעשה" כתיב, "כדי משאו" כתיב, ולא שיושב איש עסקים רבים וגבוהים יותר מכוחו וכספו ויבקש שיעזרו לו מן השמים כי זה ג"כ לא מגדר האמונה והבטחון.

(כתבי הרה"ח ר' מאיר לוי מסאריני ז"ל)

בבבי תרי ותלת...

בקדושה של מעלה

של ישראל הוא גבוה מאד חלק אלוך ממעל, וצריך לראות לילך לעצמו כמו שכתוב לך לך. כי בר ישראל צריך לילך לעצמו זהו כל התכלית, והבן! הוי אומר כי כל יהודי הוא בעצמותו אור גדול מאד, וככל שנזכך את מידותינו כך יתגלה אור זה יותר ויותר.

העיקר הם המידות!

בכל יום סופרים ומתקדמים עוד יום ועוד יום, ומה סופרים? סופרים את המידות. מיום ליום מזככים את המידות, וכבר אמר אדמו"ר הזקן בספרו - "שלא לכוזן על המידות העליונות רק צריך כל אחד לתקן מידותיו", דהיינו תיקון ענייני בין אדם לחבירו, בהיפך מ"לא נהגו כבוד זה בזה" אשר בגין כך מתו כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא בין פסח לעצרת.

זהו אכן היסוד אשר בו תלוי הכל, וכמאמר רבי עקיבא 'אהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה', וכדברי הלל הזקן שאמר שזה כל התורה כולה על רגל אחת ואיך פירושה זיל גמור. ומכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א שמענו פעם ביטוי נורא: "מ'קען פראווען חצות, מ'קען פראווען מקוואות, אין קלטע און אין ווארימע, אבער דער עיקר איז די מידות!"

[אפשר לערוך תיקון חצות, אפשר לערוך מקוואות ולטבול בקרים ובחמים, אולם העיקר הם המידות!] "אדם כי יקריב 'מכס' קרבן, עיקר הקרבן הוא כשהוא 'מכס', כשמגיע בסיון בענייני מידות והאדם מתגבר על כך ומקריב קרבן לד' ממנו!"

לא להתעסק עם העבר

אולם גם כאשר אנו מתעסקים עם המידות, עלינו לזכור מה שזמיר לנו אדמו"ר הזקן בספרו (בית אהרן קיא):

'ובענין התיקון של כל יום בפני עצמו כנ"ל, הזכיר המאמר יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום, על כן יש לו כל יום תיקון בפני עצמו, ולא להכניס זאת במחשבתו את השטותים מיום אתמול ולעייין בהם, רק לחדש העבודות ולעמוד בלי שום עצבות עד שיתקן ממילא השטותים מעליו ויתוקנו. והעיקר להתחזק באמונת הבורא יתברך, ולהתחזק באמונתנו ע"י הספירה שקיימנו וספרנו בכל יום ובה ניכנס לקבלת התורה.'

שבת שלום ומבורך
 איגוד האברכים

קולמוסין נשתברו, וקטנות דיו נשפכו לרוב בכתבי רבותינו הקדושים אודות קדושת ימים אלו - ימי הספירה. בכל פינה שאנו פונים בספר הקדוש בית אהרן לפסח, בכל מכתב ממכתבי רבוה"ק, אינם חדלים מלעורר אודות מעלת הימים הללו אשר ניתנו להאיר לתקן ולהתחדש. זאת היתה נשמת חייהם של חסידים ואנשי מעשה מאז ומקדם - כאשר היה מספר מרן אדמו"ר זיע"א:

'דכירנא מחסידים הקדמונים, אשר בימים אלו של ימי ספירת העומר היו מתייגעים בעבודה עילאה מידי יום ביומו. וכן היה אצל אדמו"ר זצ"ל שכל יום מימי הספירה היתה אצלו א גאנצע עבודה. וזכורני שפעם אחת בעומדו בחמשה ועשרים יום למטמוני"ם נענה בשרונו לב ואמר: הלא כבר עברו מחצית מימי הספירה, כך היה מונה ועמל למלאות הימים בעבודה השייכת להם.

וכתב החתם סופר, שכל יום מימי הספירה אפשר להתעלות בעבודת השי"ת ולהשיג בו השגות אשר אפשר להשיגם רק בשנה שלימה אך בימי הספירה אפשר להשיגם בנקל בעבודת יום אחד' (מטה אהרן קע"ג).

לגלות את האור

בפרשתנו (כג, טו) מפרש האור החיים הקדוש דברים נשגבים בענייני דיומי - ימי ספירת העומר, איש נצטוינו במצוה זו של ספירת העומר כבימי אצתם מארץ מצרים, שהמתינו בני ישראל ז' שבועות במדבר עד לקבלת התורה, מפני שהוצרכו לספור שבעה שבועות שלימים ונקיים אשר בהם נטהרו מטומאת מצרים הקשה, או אז נעשו מוכשרים וראויים להכנס ככלה לחופה. וזהו המכוון בפסוק 'וספרתם לכם' - "ספירה זו היא לסיבתכם לטהרתכם..."

שמה יאמר אדם, והלא כל זה היה אז בפסח מצרים, ומהו שייך בימינו? לא כן, אלא - 'כמשפט הזה יעשה באותו פרק עצמו מידי שנה בשנה, כי כמו כן יעשה בסוד ה' כידוע ליודעי חן'.

ועוד פירש - 'כי נשמות עם בני ישראל הם בבחינת הלוחות, ובאמצעות תחלואי הנפש וטומאת התיעוב יתלכלכו ויחשיך אורם, ואמרו רז"ל כי הלוחות של סנפיריון היו. לזה אמר 'וספרתם לכם', פירוש באמצעות מנין זה אתם מאירים את עצמיכם'.

ובסגנון זה מבאר אדמו"ר הזקן (בית אהרן קו) - 'לכם לעצמכם, שתספרו באמצעכם, כי העצם

קרבן תודה

היוצא לנו מזה

כולנו מודים לה' עשרות פעמים ביום, אין לנו אלא להתבונן בדברי ההודאה שבפינו, ואזי תהיה ההודאה מכל הלב.

כולנו קמים בבוקר ואומרים 'מודה אני'. אם רק יתבוננו מעט במה שאומרים, פירוש המלות כפשוטן, 'מודה אני לפניך מלך חי וקים שהחזרת בי נשמתי בחמלה', כמה זה היה מחייב ומעורר להתגבר על התאוות והיצרים, ולשעבד את הרצון רק לה'.

וכן לגבי ברכות השחר, ושאר דברי ההודאה שאנחנו אומרים במשך היום. או אז יתוקן מדת ההוד וישפיע עלינו שיהיה תחילת הרצון לה', ולא יהיה שום שינוי רצון כלל.

אלא קרבנות תודה הבאים לרצון, ולא יצטרכו להביא קרבנות אחרים הבאים בגלל שינוי רצון, שחלילה עשה או הרהר בלבו שלא כרצון ה', כי כל שינוי רצון הוא חילול השם. ולפיכך גם הזהירה התורה כאן על מצות מסירת נפש, שעיקר המצוה אינה מסירת הגוף, אלא מסירת הנפש, דהיינו מסירת הרצון לה', לשעבד את הרצון שירצה רק מה שה' רוצה.

ספירת הוד

בסדר התיקונים של ספירת העומר, מתחיל בשבוע זה תיקון ספירת ההוד. מבואר בספרים כי כל המדות עד הוד ועד בכלל, דהיינו חסד גבורה תפארת נצח והוד, כולן ספירות פרטיות, אבל המדות שלאחריהן, דהיינו יסוד ומלכות, הן כבר מדות כלליות, שמקבלות מהמדות לפניהן, והן תוצאה מתיקון המדות הקודמות להן. נמצא שהשבוע היא ההזדמנות האחרונה לתקן את המדות.

ובכתבי האר"י מובא, שכל החורבן והגלות נגרם בגלל שנפגמה מדת ההוד, ונהפכו האותיות מ'הוד' ל'דוה', ומאז 'כל היום דוה'. משמע שכאשר יתקנו את מדת ההוד, יתפכו חזרה את אותיות 'דוה' ל'הוד', ולא יידעו עוד שום צרות ומכאובים ודאבון לב.

'הוד' פירושו הודאה, ותיקונו הוא על ידי שבכל 'דוה' יחפשו נקודה טובה להודות עליה, על ידי זה מתקנים את ההוד ומבטלים את ההסתר עד שמתגלה הטוב.

ואמר אדמו"ר הזקן: זה השער לה', מה הוא השער? אורך כי ענייננו. על ידי ההודאה לה' נכנסים בשער אל ה', להתקרב אליו ולהיות צדיק.

בפרשת השבוע 'וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו. ביום ההוא יאכל.. ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל'.

שואל אדמו"ר הזקן זי"ע, למה דווקא כאן באיסור פיגול כותבת התורה 'ולא תחללו את שם קדשי', האומנם באיסור זה יש חילול ה' יותר מבכל העבירות החמורות?

אמת שרש"י פירש את הפסוק 'ולא תחללו' על כלל מצוות התורה, שכאן ציוותה התורה למסור נפש במקום שיש חילול ה', שאם מאיימים עליו שיהרגוהו אם לא יעבור על אחת ממצוות התורה במזיד 'בתוך בני ישראל' - כלומר, בפני רבים, יש עליו מצוה למסור נפשו ולקדש את ה' ולא לעבור על האיסור.

אך גם לפירוש זה, משמעות סמיכות הפסוקים היא שבפיגול קרבן תודה יש חילול ה' מיוחד, ולכן בחרה התורה לכתוב מצוה זו דווקא כאן. והענין צריך הבנה.

עשה רצונו כרצונו

מבאר אדמו"ר הזקן: ההבדל בין קרבן תודה לכל הקרבנות, שכל הקרבנות באים לכפר על חטא, סאת ואשם כמפורש בתורה, וגם עולה ושלמים אמרו חז"ל שהעולה באה לכפר על הרהור הלב ושלמים על מצוות עשה. שונה מהם הוא קרבן תודה, שהוא בא להודות לה' על חסדיו.

זאת אומרת שקרבן תודה אינו בא בגלל פגם וחסרון, אלא הוא קרבן הבא בשלימות. ולכן כתוב כאן 'לרצונכם תזבחו', שמלכתחילה הוא בא ברצון.

אומר אדמו"ר הזקן, לפיכך כאן המקום להזהיר על חילול השם, שיש להיזהר שאכן לא יביאו

איספו לי חסידי

א זיצונג

תרעין פתיחין

שלמה זלמן: השערים נשארים פתוחים להזדמנות נוספת במשך שבוע ההוד, כמו שהזוהר הקדוש מגלה לנו, וכפי שמבארים כל הספרים הקדושים, כי מי שלא השלים את העבודה הנצרכת בשבוע של פסח יכול להשלים זאת כעת בעבודת שבוע ההוד ששקול כנגד השבוע הראשון של הספירה. וכי מי מאיתנו יכול לומר זיכתי ליבי, זוהי הזדמנות נפלאה לכולנו.

אשר מציע: הבה נפתח את הזוהר הקדוש (ח"ג קנב): ונראה יחד את לשונו הק' עם תרגום ללה"ק, מה הוא מספר ומגלה לנו על הכרוז הנשמע בפסח שני:

פקודא למעבד פסח שני, על אינו דלא יכילו, או דאסתאבו במסאבו אחרא. אי רזא דפסח, רזא דמהימנותא דישאל עאלין בה, שלטא בניסון, וקדין איהו זמנא לחדוה, איך יכלין אלין דלא יכילו, או דאסתאבו, למעבד בירחא תניינא. דהא אעבר זמנא. אלא כיון דנקסת ישראל מתעטרא בעטרה בניסון, לא אתעדיאת בתרהא ועטרהא מנה תלתין יומין. וכל אינו ל' יומין מן יומא דנפקו ישראל ממצר, ותבא מטרוניתא בעטרהא, וכל חילאה בחדוה. מאן דבעי למחמי למטרוניתא, יכיל למחמי. פרזא כריז, כל מאן דלא יכיל למחמי מטרוניתא, ייתי ויחמי עד לא ינעלון תרעיה. אימתי פרזא כריז. בארבעה עשר לירחא תניינא. דהא מתמן עד שבעה יומין, תרעין פתיחין. מכאן ולהלאה ינעלון תרעין. ועל דא פסח שני.

[תרגום: מצוה לעשות פסח שני

כי על ידי תשוקתם הנכונה לפני ה' המשיכו הלכות חדשות הנ"ל. הנה כמוהם אם תגבר התשוקה בלב איש מבני"א אל הארץ ובנין בית המקדש הלא חיש מהר יעתר להם כי הלא הוא בנוי ועומד הוא למעלה רק שצריך לבקש עליו להורידו כמ"ש לשכנו תדרשו ובאת שמה... כי הדור ההוא אשר יתנו עיניהם ולבבם לשאול על זה והם ידאבו על חורבן הארץ וירושלים כנ"ל, ועל ידי תשוקתם ודאבון נפשם על הארץ הנה יתעוררו הגאולה והם יהיו הדור האחרון קודם הגאולה...

דוד: בשבת זו, בנוסף לשלל מעלותיה הנשגבות, ובמרכז פרשת השבוע בה קוראים עניני טהרה וכל פרשת המועדות, חלים בה ימי ההילול של כמה צדיקים מפורסמים, ביניהם שלושה צדיקים שהיה להם קשר עם רבותינו הקוה"ט, הלא המה, הרה"ק רבי דוד מטאלנא זיע"א, הרה"ק מהרי"א מקאמארנא זיע"א, והרה"ק רבי הלל מקאלמיא זיע"א. הזמן העומד לרשותנו אינו מאפשר להאריך בכל מסכת הקשר שבין הצדיקים הנ"ל לרבוה"ק, זה בכה וזה בכה, נסתפק איפוא במה שאמר מרן אדמו"ר הזקן זיע"א על הרה"ק מקאלמיא אחר שביקר במעונו והאריך בשיחה עמו, כי מכפתורי ה'קפוטא" שלו בוהקת היראת שמים שלו... - פון זיינע קנעפליך פון די קאפאטע בלאטשקעט ארויס די גרויסע יראת שמים וואס ליגט אויף זיין פנים... ואכן נמשך אחר כך קשר ביניהם, וחתנו הגה"ק רבי עקיבא יוסף שלזינגר זיע"א מביא בספריו כמה וכמה דברים ששמע מאדמו"ר הזקן זצוק"ל.

על אלו שלא יכלו או שנטמאו בטומאה אחרת. אם סוד הפסח סוד האמונה שישאל נכנסים בה, שולט בניסון, ואז הוא זמן לשמחה, איך יוכלו אלה שלא יכלו או שנטמאו לעשות בחדש השני, שהרי עבר הזמן?

אלא כיון שכנסת ישראל מתעטרת בעטרותיה בניסון, לא מעבירה כתריה ועטרותיה ממנה שלשים יום. וכל אותם השלשים יום מיום שיצאו ישראל מפסח, יושבת המלכה בעטרותיה, וכל חילותיה בחדוה. מי שרוצה לראות את המלכה יוכל לראות. הכרוז מכריז: כל מי שלא יכול לראות את המלכה, יבא ויראה עד שלא ינעלו השערים. אימתי הכרוז מכריז? בארבעה עשר לחדש השני, שהרי משם ועד שבעה ימים השערים פתוחים.

מכאן והלאה ינעלו השערים. ועל זה פסח שני]. יצחק מנשה: בספרים הקדושים האריכו לבאר את מעלת שבוע ספירת הוד, וכך גם הנהיגו רבוה"ק שלא לומר תחנון בימים מרוממים אלו, שראשיתם בימי פסח שני, ועיצומם ביום הנשגב ל"ג בעומר. נותנים לנו 'צ'אנס" משמים, לאמיר אריין כאפין... יוסל: בספר הקדוש תפארת שלמה בפרשת מסעי מאריך בענין ההשתוקקות של האנשים הטמאים אשר על ידי תשוקתם הנפלאה להקריב את קרבן הפסח המשיכו הלכות חדשות, וחותרם בדברים נפלאים בענין ההשתוקקות לגאולה שתמהר את בנין הבית בב"א:

"שהיתה תשוקתם גדולה מאד לעשות הפסח ומקירות לבבם צווחו למה נגרע מלהקריב קרבן ה' על כן נעתר להם ה' ונתן להם מצות פסח שני.

גערה שריפאה

כבר תקופה ארוכה שחיי בני משפחתו של ר' חיים-יעקב מתושבי אפטה העיירה, סובבים סביב מיטתו. הוא עצמו מוטל על המיטה כאבן שאין לה הופכין, אינו מניע איבר, וילדיו ושאר קרובי המשפחה חגים כל העת בחדר משכבו, לנסות להקל את מכאוביו ולהעניק לו טיפת חיים נוספת, דואגים להחזיר לפיו מנות מזון חיוניות. הם אלו שגם קראו לרופאים בעלי שם ודורשי ממון, והם שדאגו גם לתשלומים הגבוהים, כי בהעדר ראש משפחה שיצא לפעלו נפל נטל הוצאות המשפחה על כתפיהם של הקרובים, קרובים בגשמיים שארי בשרו, וקרובים ברוחניות, ידידים ומכרים, שכנים וחברים.

והגם שהצליחו להחזיק את נשמתו של ר' חיים-יעקב באפו, ועוד הגוף חי ונושם בכוחות עצמו, לא עלתה בידם להביא מזור לייסוריו. כל הרופאים שנקראו לבדוק את החולה ניסו אמנם לרקוח טיפות ומשחות, סממנים ורטיות, ולא עלתה בידם אלא צרור זוזים שעברו מיד ליד, מיד הקרובים לידיהם של הרופאים.

בביתו של הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זיע"א מתכוננים זה זמן לנסיעתו של הרבי לחתונה הממשמשת ובאה. בגדי הכלולות המיועדים עבור בני המשפחה הנכבדה כבר באו מבית החייטים והתופרות, חבילות רבות כבר ארוזות לקראת המסע ולכבוד החתונה. והנה הגיע עת דודים, אתא ובא היום המיועד, ועגלתו של הרבי הופיע בשערי אפטה, בה אמורה להיערך השמחה הגדולה. תקוה גדולה ניצתה בלבם של הקרובים לר' חיים-יעקב, הן הרבי ידוע כעושה נפלאות, וייתכן כי היום הזה תבוא הישועה לר' חיים-יעקב ויצא ממאסרו על מיטתו.

עמדו בני המשפחה סביב המיטה הכואבת, וטיכסו עצה, "הרבי יהיה כאן רק בשעות החתונה", אמר הידען שבהם, והשני הנהן בראשו והוסיף: "כן, כבר נסיתי לדבר על לבם של הגבאים ושאר המשמשים, ואלו כמו חרשים, זמנו של הרבי קצוב ואי אפשר להביאו אל הבית".

ראשיהם כמו נפלו, והאחד ביטא את מחשבות הייאוש בפה: "אם כן, מה נעשה". עוד המילים על שפתו וקריאה רמה נשמעה בחלל החדר: "מצאתי". ובעוד הכל פונים למצוא את מקור הקול, המשיך בעל המציאה ושטח את רעיונו: "הן החופה אמורה להיערך על שפת הנהר, בעברו השני". הוא השתתק לרגע וכמעט שהנוכחים החלו לרטון

להגות באמרי שפר

כ"ק אדמו"ר מטבריא זי"ע אמר:

אויף דעם צעטל [של ספירת העומר]

זעהט מען דאך ווי ס'רוקט זיך אוועק דער טאג

[תרגום: על הלוח של ספירת העומר, רואים איך שהימים הולכים]

מהלכות ספירת העומר

ספירת העומר ללא כוונה

א. כשאינו מבין הלשון שסופר, גם אם ספר בלשון הקודש, לא יצא, שכשאנו יודע המנין - אינה ספירה (מ"א ושעה"ר תפ"י, שה"צ ז, ויש לבדוק הענין עם ילדים, האם אכן מבנינים, כדי שלא תהא ספירתם וברכתם לבטלה. וי"א שיצא (שאלת יעב"ץ קלט, ה' להלכה בשע"ת וברכ"ו).

שאלה ותשובה כהלכה

ב. שאלו חברו מהו המנין, יאמר לו אתמול היה כך וכך, שאם יאמר לו מנין היום - בכל לשון - שוב לא יוכל לספור בברכה, לשיטה שיצא גם בלא כוונה.

ספר דרך שאלה

ג. השואל יכול בכל גווניו לספור בברכה, אף ששמע המנין מחברו, שהרי היה בדעתו לספור אחר שישב לו, ונמצא ככוונה מפורשת שלא לצאת בשמיעה (שעה"ר יד, מ"ב ס).

תשובה חרה - לא אמר היום

ד. אם השיב המספר לבד ולא אמר 'היום' - עדיין סופר בברכה (ומ"מ לא יסמוך על כך לפתחילה, ט"ז ושעה"ר יד, וגם לא"ר ומאמ"ר יצא כבר, ע"י שה"צ כח).

כיון שלא לצאת

ה. אם השיב לחברו המנין בפירושו, אלא שכיוון במחשבתו שלא לקיים המצווה באמירה זו - יכול עדיין לספור בברכה (מ"ב כב עפ"י רמ"א ג), וראוי להמנע מלהשיב כך (כפ' החיים נח ע"פ א"ר יג דלא מהני כוונה שלא לצאת, וכן ע"פ שיטת הרא"ה שה' ב"ב תקפ"ט שגם עומד וצווח, שאינו רוצה לצאת, יצא, הגם שאינה הלכה).

ללא מנין השבועות

ו. ענהו בלשון חסרה, כגון שאמר רק מנין הימים ולא השבועות (מיום השביעי והלאה), עדיין יכול לספור בברכה, דמוכחא מילתא שאינו רוצה לצאת (א"ר, מ"ב כב, וגם מזה יש להמנע, ד"א שכבר יצא, דע"ת בשם זכ"א, כה"ח נה, ובתשובה"ג ד קה ששוב אינו מברך ביום זה), וכן אם ענהו בשינוי, כגון ביום תשיעי א"ל ארבעה וחמשה, או עשרה חסר אחת, או ט' (באותיות) - הוי ככוונה שלא לצאת.

ענה כן'

ז. שאלו חברו היום כך וכך? וענהו כן' או 'ככון', שניהם יכולים לספור בברכה (דע"ת ד כה"ח סא); וגם אם השואל ידע המספר, ושאל רק כדי להיות בטוח (מבית לוי תשסו).

תוך כדי לימודו

ח. הלומד בשו"ע (תפ"א) את לשון הספירה "היום יום אחד" או "היום ארבעה עשר ימים שהם שני שבועות" - עדיין יכול לספור בברכה (באר משה ג פא).

ל"ג בעומר

ט. אמר לחברו בליל ל"ג בעומר היום ל"ג בעומר, ולא היתה כוונתו לספירה - יכול לספור בברכה. (כה"ח ל מכנה"ג, הלכות חג בחג פ"ו בשם הגריש"א)

תשובה בטעות

י. טעה המשיב ואמר אתמול היה ששה, ובאמת היום ששה - אינה ספירה, שהרי אמר שאתמול היה כן (באר משה ג פא).

תנאי לכתחילה

יא. יש מציעים להתנות בתחילת ימי הספירה לכל אימת שיאמר הספירה שלא ככוונה - לא יצא (ספה"ע סופ"ח), ויש מפקקים (הגרש"א, של"מ תמא, הל"ש יא א).

כתב

יב. כתב: היום כך וכך וכו', ולא התכוון לצאת - לא יצא, ויכול עדיין לספור בברכה (ע"ה ט).

שמע מחברו - האם יצא?

יג. העומד לספור ספירת העומר ושמע את חברו סופר - עדיין יכול לברך ולספור בעצמו. וגם לשיטה שהשומע מש"ץ בשעה מוקדמת צריך לכיין שלא לצאת (רמ"א ג מתשו' הרשב"א א תנה, מ"א ז, שעה"ר יב, ריג ד) - עצם הדבר שיש בדעתו לברך כעת בעצמו נחשב כמכוין שלא לצאת מחברו (ע"י שעה"ר בסניף יד, לענין השואל את חברו כמה סופרים היום, וכ"ל), וגם אם לא שת לבו לזאת ולא היה עתה כלום בדעתו, י"ל שעצם המנהג שכל אחד עומד עתה לברך בעצמו, נחשב כמכוין שלא לצאת מחברו (הגרש"א, שלמי מועד תמא, הל"ש פסח א ג, שיח הלכה א ח, ל קה"י כתבים סי' ד, דברי שלום להגרש"ד"ב ליון תפ"ט ה' קצו ע"פ דברי נחמיה בהגהותיו לשעה"ר תפ"ט יב, פס"ת תפ"ט 47, וכן הוא גם המנהג בחלל, שהש"ץ מברך הברכה כולה לקראת את ההלל, והקהל חוזר

אחריו, וכן בנטילת לולב הרבה שומעים כ"א מחברו כשלוסביהם בידיהם ושוב מברך כל אחד בעצמו, וכן נוהגין רוב הציבור בברכת המוציא שמברך כ"א בעצמו הגם ששומע מחברו ועונה אמן, וז"ל שעה"ר ו' ט: יש נוהגין... חזר אחד לברך כל ברכת השחר וענין אחריו אמן... ואין לערער עליהם ולומר שכבר יצאו ידי חובתן באמן שענו תחלה מפני שהמברך אינו מכוין להוציא אחרים ידי חובתן ואפילו אם היה המברך מכוין להוציא אחרים ידי חובתן הם אינם מכוונים לצאת בברכתו). וראוי למדקדק לעשות תנאי להדיא, שכשאנו סופר בפה - אינו רוצה לצאת.

ביקורי רבותינו הקוה"ט באלויסק

כאמור בגליון הקודם, עוד בימות מרן אדמו"ר הסבא קדישא הרא"ש מסטאלין זיע"א נתלכדה ונתבצרה חבורת אנ"ש בעיר 'אלויסק' (אולבסק) לעבדו ית"ש שכם אחד בדרך הקודש אשר לנו מורשה, כשבראשם עמד הגה"ח המפורסם ר' שמעריל אב"ד אלויסק ז"ל. בתקופת מרן אדמו"ר הזקן זיע"א, כבר גרו בה בני עליה חסידים ואנשי מעשה, ואף הקימו אז בית הכנסת מיוחד לאנ"ש חסידי קארלין, ומרן אדמו"ר פנה אליהם במכתב קדשו בשנת תרכ"ז: בענין ביהכ"ס שלהם הרבה יש לדבר יותר ממה שכתוב בכאן, אף כינוי בלבבם לאשורם כל חד לפום שיעורא דיליה... ועכ"ל נצרך לזה מקום מיוחד בפועל ממש, ולא שתערובות בני אדם שאינם מיוחדים למקום אחד. כי התפילה היא עבודה שבלב באחדות ואהבת חברים המקשיבים לקול ה' ויראו... ועיקר ענין ביהכ"ס שיהיו כל המתפללים רצויים ואהובים זה לזה בהכנעה ומחשבה קודם התפלה... ובטוח אני מי שיש לו לב שומע יטו אזנם לקיים כל הדברים הנאמרים במעט הכמות ורב האיות ויונעם להם... ביהכ"ס הנ"ל שנבנה במרכז העיר, הורחב והוגדל בשנת תר"ס, בימי נכדו הק' מרן אדמו"ר אורי ישראל מסטאלין זיע"א, ונותר על כנו עד עצם היום הזה. מרן אדמו"ר הזקן זיע"א היה מבקר בה פעמים רבות, בדרך כלל בימות החורף, והיה פוקד את ציונו של

- א. בקובץ ש"ס סעיפים (אות יא) מובא: אמר [מרן הס"ק מסטאלין זיע"א] לאיש אחד מאלויסק: "גם אילו מחירי חכם יחשב" (משלי יז, כח), פירוש, האילו גורם שהחכם יחירי וידום, אבל מה ענין החכם, יחשוב במוחו ואינו מוציא הדברים בפועל [כל החכם רוצה לדבר דיבורים קדושים, והאילו מחירי אותו, ואע"פ החכם יחשב מחשבות לדבר דיבורים לפני העולם (עירין קדישין - רוז"ן)].
ב. אודותיו ראה בהמשך 'לזכרון החסידים ואנשי מעשה'.
ג. יצויין הנזכר במכתבו של הרה"ח ר' נחום מרדכי ש"ב טאוב מטבריה ז"ל (מוצ"ש י"ג תשרי) היום שב"ק קודם התפלה נזכרתי מאמר אחד אשר סיפר לנו הרב י"ט שמחה ז"ל, שפעם אחת בשבת זו היינו בשבת אחר יום כיפור - אחר התפלה, אמר לו אדמו"ר ה"בית היינן זיע"א: "י"ט שמחה, דערליינג מיר דיא 'כללות צעטלען' [הגש לי 'כללות צעטלען']... והתחיל לקרוא 'צעטלען' מארץ הק... ואח"כ קרא 'צעטלען' מעיר טוראו ואלויסק, און האט זיך האפ גישטעלט אין עטליכע ערטער [ונתעכב בכמה מקומות. כלומר על כמה שמות אנ"ש].
ד. נדפס בסוף ספר"ק בית אהרן (דף קנו ע"ב).
ה. אחד מילידי העיר (ר' יעקב ווייסבלאט) מתאר ברשימותיו: התבדלות זו של 'השטולניגער-שטיבל' להימצא במקום אחר ולא בין כל בתי הכנסיות - סימלה התנשאות מסוימת והבליטה את מעמדם המיוחד של חסידי טטולין באולבסק, ואכן להימנות על חסידי טטולין היה נחשב לעליונות ורחיבת חסידות.
ו. כספר ארץ החיים (מהרה"ח ר' חיים ליברזון מברדיטשוב, תרפ"ז) מזכיר ענין זה בתחילת סיפורו: מעשה גורא שמעתי מפי חותני הרב ר' אברהם מאשימה כפי שה' לו מחותן ושמו ר' ניסן וישב בעיר לווין ובנה שם דירה חדשה, והוא היה מחסידי הרב ר' אהרן [מרן אדמו"ר ז"ל] רוצה אשר הרב הנ"ל יחנך הדירה החדשה, אך לא משתייעא מלתא, כל הי' תמיד

הרה"ק ר' משה מלאדמיר זיע"א בנו של מרן הרש"ק זיע"א, ביומא דהילולא דיליה - ח"י שבט. גם רבוה"ק זיע"א אחריו ביקרו מדי פעם באולבסק. מרן אדמו"ר אורי ישראל מסטאלין זיע"א היה מתאכסן בביתו של הרה"ח ר' גרשון מרגליות ז"ל [מפארי עדת חסידי קארלין, שהסתופף בצל כבוד קדושת מרן אדמו"ר הזקן זיע"א ובנו הק' מרן אדמו"ר הצעיר זיע"א], שהיה במרחק קטן מבנין הביהכ"ס, ולימים נתאכסן אצל מנהל חצר הקודש, הרה"ח ר' נחום ליפא מרגליות ז"ל בנו של ר' גרשון הנ"ל. וסיפר ר' ליפא שפעם בעת שביקר רבינו בביתו, קודם מלחמת העולם הראשונה, ובאותו יום היה צריך הצאר ניקולאי השני לעבור בגבולו, ורבינו נענה לו' ליפא שהיה רוצה לראותו. "וויסן ווי אלטמען מיט איהם" [-לדעת היכן אווזים עמו], ר' ליפא הבטיח לו לסדר הענין בכי טוב, היות וכל מנהיגי האומות ולהבדיל הרבנים היהודים הוזמנו לקבל את פני הקיסר בהגיעו לאולבסק, ומצד יהודי אולבסק הוזמן רב העיר, הגה"ח רבי אהרן קונדא ז"ל שהיה מגדולי אנ"ש, ובוודאי יסכים שרבינו ילך במקומו. כן היה, ורבינו יצא בלויט ר' ליפא אל מקום ההמולה, וראה אז את הקיסר ואמר לו' ליפא: "ער נאר ליפא! ס'איז נישטא וואס צוא מאכין מיט איהם" [-תשמע ליפא, אין כבר מה לעשות עמו]. וכך הוה, לא עברו ימים מרובים ונהרג ע"י המורדים ומסופר כי פעם אחת היה גזירת גירוש באולבסק שכל היהודים יעקרו דירתם משם, ושולחו שליח מיוחד לסטאלין את הרה"ח ר' ליפא מרגליות, והגיע לשם בערש"ק של חוה"מ פסח, ונכנס לרבינו אורי ישראל זיע"א, וישב אז על כסא קדשו ועיין בספר, וכאשר בא ר' ליפא ומסר לו המכתב בקשה מאנ"ש שבאולבסק, פנה אליו רבינו ואמר לו בלשון קדשו: "מיר ווייסן גאר הדרך של הרב ר' אהרן הנ"ל להיות בחורף בעיר אלעווסק, ומשם נסע לעיר זוועהיל ולא הי' באפשרי לנסוע לעיר לווין אף שלא לחוק היא...
ז. מרשימות הנ"ל.
ח. בעת שרבינו התאכסן אצל ר' ליפא באולבסק, היה לו ילד בן שלש שנים שלא רגל על לשונו, והתלוננה אמו לפני רבינו כי הילד עדיין איננו מדבר, וענה לה רבינו: "וואס וויילסטו, ער רעדט דאך!". והנה נכנס הילד ליד רבינו והתחיל לדבר, ואמר רבינו: הנה אתם רואים כי הילד מדבר כאחד האדם...
א. לאחר זמן נחלת הילד ממחלה קשה מאד, והרופאים לא מצאו תרופה להצילו, והמחלה גברה עליו מיום ליום עד כדי אפיסת הכוחות, ושולח ר' ליפא מברק לסטאלין להזכיר את הילד לרפואה, והנה ממש ברגעים האחרונים קיבל מברק מרבינו בלשון רוסייה: "אל תדאוג, יוסף יבריא מחלו. פרלוב". כשקיבל ר' ליפא את המברק הכניס למראשותיו של הילד, ומברכתו של רבינו הבריא הילד, וכמה ימים לאחר מכן יצא לגמרי ממחלתו, ועלתה לו רפואה שלימה.
ב. אחד מביקוריו אצל ר' ליפא, הביאו על שולחן סעודת הערב שהכינו לכבוד רבינו - כלי למלח (-זאלץ מעסטל) שייצרו אותו בחכמה נפלאה, ובכדי לפתוח היו צריכים לדעת חכמה זו, ואחר נטילת ידיים בקשו החסידים מלח, ולא ידעו איך לפתוח. נטל רבינו את הכלי 'זאלץ מעסטל' וברוב חכמתו פתחו תיכף בשניות אחדות, ופליא כל הנוכחים.

ניט נאר דיא גמרא" [-אין אנו יודעים רק דברי הגמרא], וקם רבינו מכסאו וניגש לארון הספרים והוציא משם גמרא כתובת והעביר הדפים לדף ג' ע"ב, והראה לו באצבעו שכתוב שם 'גזירה עבידא דבטלא, ותקנתא דרבנן מקמי גזירה לא עקרין'. ותיכף ומיד נתבטלה הגזירה, ותקנתא של רבינו נתקיימה כפי גזירתו, שלא יאונה להם כל אוון וכרצון קדשו."

לזכרון החסידים ואנשי מעשה (א)

הגאון החסיד המפורסם רבי שמעריל מאלויסק זצ"ל, היה מחשובי תלמידיו של מרן אדמו"ר הסבא קדישא הרא"ש מסטאלין זיע"א, והיה חשוב מאד בעיני מרן אדמו"ר הזקן זיע"א שאמר עליו פעם: "מצוה לשמוע דברי חכמים!". ומסופר כי בשמחת נישואי בתו של מרן אדמו"ר זיע"א ע"ב"ה הרה"ק ר' אברהם יעקב מסאדיגורא בנו של קדוש ישראל מרוז"ן זיע"א, שנערכה ביום ח"י סיון תקצ"ג, כיבד אז הרה"ק מרוז"ן את אדמו"ר ז' בסידור קידושין, ואדמו"ר ז' חזר וכיבד את הרוז"ן שישדר הוא הקידושין, לבסוף נענה הרה"ק מרוז"ן ואמר לאדמו"ר ז' שמא יש בין אנשיכם מאן שהוא הראוי לאותה איצטלא? או אז הכריז אדמו"ר ז' בקול רם: שמעריל אלויסקער! ורבי שמעריל מבעוונותו עמד בקצה העולם, ומפאת ריבוי הקהל והדחק לא היה שייך שגיע למקום החופה, אזי העלוהו והעבירוהו מיד ליד על גבי ראשי העולם עד שהכניסוהו לתוך החופה. מטלטולי העברתו נשמטה מגבעתו של רבי שמעריל וכסתה מצחו, והוא עמד כך באימה ויראה, אזי הגביה הרה"ק מרוז"ן את מגבעתו והביט במצחו ופנה לאדמו"ר ז' באמרו: "מחותן, גיטראפנין! [-מצאת?]. (המשך יבוא בעז"ה)

ט. מכתבי הרה"ח ר' מאיר לעווין מסארני ז"ל. ויש מזקני החסידים שסיפרו, שרבינו גילה לו לר' ליפא י. על צאצאיו בני משפחת ריכטער כתבנו לאחרונה בתולדות קהילת אנ"ש שבהורודוק.
יא. כך מובא בכתבי הרה"ח ר' יצחק מנשה הכהן רוזנפלד ז"ל: הרה"ח ר' שמעריל אלויסקער ז"ל ראה את רבינו זיע"א לובש כובע אשר לדעתו זה מהמאד חדשה, ואמר לו: אצל אבותיכם לא ראיתי מין כובע כזה. תיכף לקח הרב ז"ל את הכובע ואמר 'מצוה לשמוע דברי חכמים', והשליך את הכובע. בגזי 'האוצר' שהיה בחצר קדשו של מרן אדמו"ר אורי ישראל זיע"א בסטאלין, היה סמון קודש מהרה"ק רבי מרדכי המגיד מטשטרנוביל זיע"א שנשלח אל רבי שמריה מאלויסק בדבר היתר שחיטה לשוחט יעקב קופל ובנו שבגללם פרצה מחלוקת בעיר [כפי הנראה הכוונה אל רבי שמעריל דנן]. וכן היה שם סמון קודש מהרה"ק רבי דוד המגיד מסטעפנין זיע"א שנשלח להחסיד הנ"ל בשנת תקס"ט. כמו כן היה שמור שם גם מכתבי קודש של הרה"ק בעל 'אוהב ישראל' מאפטא זיע"א משנת תק"ע בדבר מחלוקת בעיניי שחיטה באלויסק.
יב. כך מסר רה"י הגה"ח ר' ישראל גרוסמן. יש אומרים שר' שמעריל נתכבד בברכות, ובסידור קידושין הגה"ח ר' י"ט שמחה אב"ד לאהישיין, אף הוא מגדולי אנ"ש של אדמו"ר ז', וי"א על אחד מרביני פינסק.

יעמדו על הברכה

אלפון אנ"ש בקול חיינו
הגנו שמחים להודיע
כי עידכנו מחדש את האלפון הממוחשב
במערכת הטלפוניית של קול חיינו
בעדכון זה נוספו
עשרות מספרים חדשים
של משפחות אנ"ש שיח' בכל מושבותם
לנוחיתכם מערכת
קול חיינו
0795-233-233
שלוחה 6

קול רינה וישועה באהלי צדיקים
ברגשי גיל וחדווה,
נשגור ברכותנו אל נזר תפארתנו,
אבינו רועינו, עטרת ראשנו
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
לרגל שמחת הולדת הנכדה שתחי'
בת נכדו הרב אפרים פריינד שליט"א
חתן בנו הרה"ח ר' נחמיה הכהן שליט"א
תפילתינו ועתירתנו שיוכה מרן רבינו לראות רוב נחת
דקדושה מכל יוצ"ח מתוך בריית גופא ונחורא מעליא,
ולתנחומינו תמיד את הדרך אשר נלך בה עדי ביאת גוא"צ
במהרה בימינו אמן.

כה תאמר לבית יעקב
לקראת קבלת התורה יתקיים איה"ה
כנס חיזוק מיוחד
לציבור הנשים תחי'
ביום שלישי פרשת במדבר כ"ז אייר
הכניסו יתקיים בעיה"ק ירושלים
נא להשאיר ערב זה פנוי
נא למסור לבני הבית
בברכה
ארגון נקדמה

הודעה חשובה
לקראת הילולא דרשב"י הבעל"ט
הגנו להודיע כי השנה תתקיים איה"ה
שמחת החלאקעס
אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בשיר הלל ומורה וברוב עם הדרת מלך
בחדר הקודש בירושלים
ביום ל"ג בעומר בלכד
פרטים מלאים על סדרי היום
יבואו איה"ה בשבעת הבעל"ט
הורי החאלאקעס מתקשים
לעידכן מראש בקול חיינו שלוחה 1 < 9
תורתנו מגן לנו היא מאירת עינינו